

Amb 34 anys, el David Falguera és el president més jove dels 16 que ha tingut fins ara la Llar de Persones Sordes de Lleida. Enguany, l'associació sense ànim de lucre celebra el 60 aniversari. Hem quedat amb el David a la seu de la Llar, ubicada al carrer Venus, 12, per saber els objectius de la seva presidència, entre els quals destaca la necessitat d'intèrprets per facilitar la integració al món oient dels socis de l'entitat. El David és un jove amb empena i perseverant. És l'única persona sorda llicenciada per la Universitat de Lleida. No ho diu amb tot l'orgull que esperàvem. Li agradaria que això no fos estrany.

TEXT: LORENA METAUTE FOTOS: MIKEL ARISTREGI

DAVID FALGUERA

[president de la Llar de Persones Sordes de Lleida]

“Pensin per què a la universitat no hi ha sords”

El David Falguera, president de la Llar de Persones Sordes de Lleida, ens rep acompanyat de dos noies. Una intèrpret oficial i una estudiant de la Llengua de Signes Catalana en pràctiques que avui té la responsabilitat de traduir exactament les nostres preguntes i les respostes del David. El qui és el president més jove que ha tingut la Llar és també l'únic sord que ha aconseguit arribar i llicenciar-se a la Universitat de Lleida. Té moltes coses a dir, molts objectius per a la Llar i empena per aconseguir-ho.

És el president més jove que ha tingut la Llar de Persones Sordes de Lleida. Què suposa per a vostè?

Sí, tinc 34 anys. Em sento orgullós de ser el president més jove. Fa 10 anys, quan la Llar va celebrar el 50 aniversari, jo n'era el secretari i llavors ja feia 9 anys que n'era soci. Me'n vaig fer soci quan vaig entrar a formar part del Club de Futbol dels Sords, després vaig entrar a formar part de la junta directiva com a secretari i ara... president.

La relació amb la Llar és pràcticament de tota la vida...

I tant! És com una segona casa. De petit vaig estudiar a l'escola de la Llar de Sant Josep, d'educació especial. Al costat hi havia l'associació de persones sordes de Lleida i m'hi vaig fer des del principi, teníem molt bona relació. És per això que ara, com que he crescut a la Llar del Sord, conec tots els socis, i som 90!

Així doncs, sap perfectament el que necessita la Llar. Quins objectius té com a president?

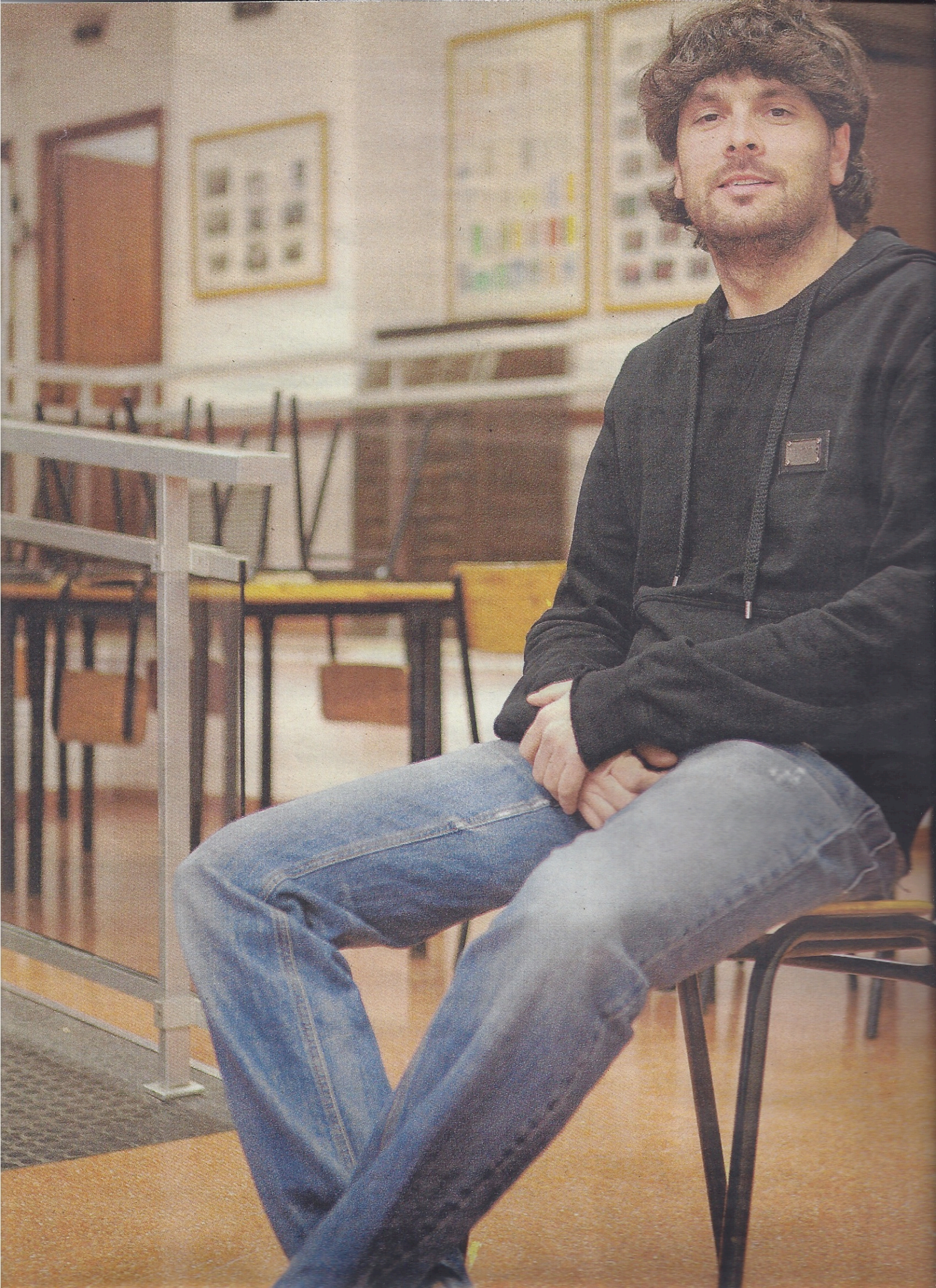
Tinc tres objectius principals. En primer lloc, aconseguir serveis d'intèrprets, perquè sense no podem accedir a l'educació, al treball ni a cap de la resta d'àmbits de la vida. Un altre tema en el que vull posar tots els meus esforços és en el de l'educació. Si no hi ha intèrprets per als nens sords que van a l'escola, com s'han d'integrar? A més m'agradaria que a Lleida es pogués estudiar en un sistema bilingüe.

Què vol dir amb “sistema bilingüe”?

Es tracta de combinar l'ensenyament de la llengua de signes catalana amb el model oralista, que podríem dir que és el model educatiu dels oients, amb alguns aspectes de reforç de cara a l'alumne sord. Els nens i nenes no aprenen la Llengua de Signes. Actualment, a Lleida, solament es pot estudiar amb el sistema oralista, mentre que a Barcelona i Girona els nens sords poden optar pel mètode bilingüe. No entenc per què hi ha aquesta diferència entre territoris.

Ha parlat d'això amb Educació?

I tant, però no s'ha fet res al respecte. L'haurien d'entendre millor, el món dels sords. Jo no dic que el model oralista sigui dolent, en absolut! Però és insuficient. El problema és que no hi ha cap contacte, ni un de mínim, entre associació, escola i departament d'Educació. La po-

blació sorda és un col·lectiu silenciós, no fa so-
roll i, per tant, ningú l'escolta.

On van actualment a escola, els alumnes sords?

Un dels centres és el Joc de la Bola, on hi ha sis o deu d'alumnes sords, però són oralistes, no coneixen la llengua de signes. Com a president i professor d'Educació Especial, encara que a l'atur, crec que és molt important que els nens sords aprenguin la llengua de signes. La resta d'alumnes està repartit en diferents escoles i estic segur que es troben molt sols. El model oralista es basa a escoltar sons, la veu, i les persones sordes no poden, llavors... Com poden aprendre aquests nens?

Això, com aprenen?

Ni idea! Els nens sords de família oient, que són educats en el model oralista, creixen i d'adults se senten sols. Llavors fan cap a l'associació per aprendre llengua de signes i poder comunicar-se amb gent que els compregui. Et pots sentir molt sol al món oient.

Vol dir que els nens sords educats en el món oient, obviant la seva sordesa, poden desenvolupar problemes de comunicació emocional, fins i tot?

Exacte. Sobretot quan arriben a la pubertat,

en què experimenten moltes sensacions que els costa d'expressar.

Disculpi però, llavors, com poden estudiar ni tan sols a l'escola?

Depèn del professor de suport, això si el tenen. S'entenen com si fessin de mim. Per això insisteixo que seria fonamental per al seu aprenentatge i creixement personal que hi hagués un sistema educatiu bilingüe. Si hi hagués algú que els ensenyés amb llengua de signes i es fessin classes amb intèrpret, l'alumne sord no tindria cap problema a aprendre matemàtiques, llengua...

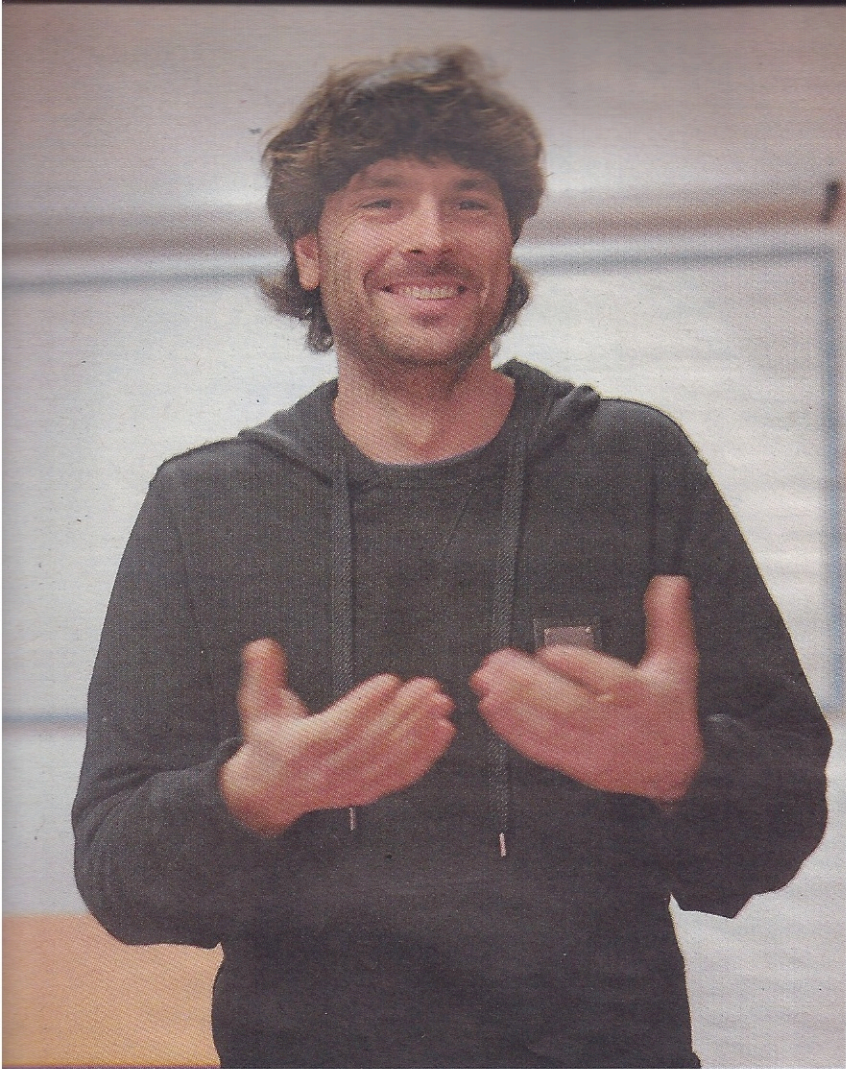
Amb tots aquests entrebancs, com s'ho va fer vostè per arribar a la universitat? És l'única persona sorda llicenciada a Lleida.

Jo vaig estudiar en una escola especial, on em van ensenyar amb llengua de signes. No vaig tenir cap problema a aprendre. Fins als 17 anys vaig estar al món sord; no va ser fins a entrar a estudiar la FP, que vaig fer Disseny Gràfic i Administratiu, que no vaig obrir la porta al món oient.

Com va viure el canvi?

Em sentia diferent, però els altres també em veien diferent a mi. El món sord és on vaig néixer i moriré, i el món oient, on vivim. A les

classes de FP, el que feia era buscar un company oient que em deixés els apunts, si tenia algun dubte preguntava al professor, amb el qual m'entenia per escrit, bàsicament. Jo no tenia problemes, però els oients sí. A la universitat els va costar d'entendre la meva circumstància i alguns mestres insistien que els havia de llegir els llaavis.

Què vol dir?

No entenien la meva circumstància. El professor preguntava a classe però jo no el podia respondre. Bé, alguna cosa li podia dir perquè jo parlo. Vaig treballar dur amb un logopeda i m'hi puc entendre amb un oient. Això també em va ajudar a l'hora de jugar al futbol, ja que havia d'entendre les instruccions de l'entrenador... oient.

La seva vida és i ha estat un sobreesforç continu.

Passava moltes hores llegint, estudiant... i jo crec que va ser d'ajuda aprendre primer a signar, perquè, si no, com hauria après a escriure? Crec que les administracions i la societat en general haurien de reflexionar sobre per què no hi ha més alumnes sords a la universitat.

Hi ha sords que no han pogut aprendre a escriure?

Sí. De fet, ara amb Internet, a mi em va genial! És el meu millor alià, perquè els mails són una gran via de comunicació. Però n'hi ha que no poden escriure, o per exemple els SMS, al mòbil. El que fan molts és fer videotrucades o videoconferències. S'utilitza molt l'Skype o OOVoo, així signen.

Si en saben...

A la Llar fem cursos per aprendre a signar. També en fem de lectoescriptura, per a aquells que no han pogut aprendre a llegir o escriure. **L'associació fa enguany 60 anys. En tot aquest temps, no els han escoltat les seves demandes?**

Durant aquest temps, l'associació s'ha centrat en la lluita per aconseguir servei d'interpret. Però tampoc s'ha aconseguit l'objectiu, ja que ara per ara solament comptem amb els serveis d'un interpret, subvencionat per la Federació de Persones Sordes de Catalunya, que ve quatre hores al dia de dilluns a divendres. Ja pots imaginar que és insuficient, ja que ha de donar servei a 90 socis. Si un de nosaltres el necessita per anar al metge, ja no tenim interpret! I que no el necessitem el cap de setmana! Llavors l'hem de pagar de la nostra butxaca.

“Ens fan falta
intèrprets per accedir
a l'educació, la sanitat
i al mercat laboral. Si
no, quedem
incomunicats”

Quants en necessitarien?

Un per cada soci, 90! Però és una utopia demanar això a l'Administració. La seva resposta sempre és la mateixa: retallades.

S'ha reunit amb l'ajuntament de Lleida i la Diputació. Quina és la seva postura vers el món dels sords?

L'alcalde de Lleida, Àngel Ros, no en tenia ni idea, de totes les nostres problemàtiques, i es va mostrar predisposat a ajudar-nos. Em va dir que hauria d'haver anat a parlar amb ell abans per comunicar les nostres necessitats. De fet, el paer en cap em va demanar tenir contacte directe entre l'associació i la Paeria. La mateixa predisposició van tenir a la Diputació. Els dos ens van prometre l'aportació d'un servei d'interpret cadascun. No són 90... però si n'aconseguiem tres serà tot un triomf!

Creu que el món oient els ha donat l'esquena?

Es podria dir així. La situació real ideal seria que els oients aprenguessin de petits també la llengua de signes, però això... és utopia avui dia. Si fos així no hi hauria aquesta gran divisió entre els dos mons, com sí que existeix actualment. Pensa que no ens podem ni comunicar amb el metge per dir-li el que ens fa mal! Per això necessitem que les administracions entenguin la importància dels intèrprets en totes les etapes de la nostra vida. Tot i que, com he dit, puc entendre'm amb un oient, parlant, amb llenguatge no verbal, escrivint... Sempre procuro anar amb interpret per assegurar-me que s'entén exactament el que vull dir.